

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Occupatio animae Jesu Christo crvcifixo devotae.

Leroy, François

Pragae, 1666

Capvt IX. Christi in Cruce morientis imitatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47123](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47123)

Quæ si generatim, & erga quemvis, etiam inimicum, vera sunt, quantò magis adversus fratrem & DEI amicum, qui te per errorem, imprudentiam, levitatem animi, fortassis etiam nullâ suâ culpâ offenderit; quem utique tecum invenis in visceribus Christi, quem aspicere debes ut templum DEI, filium ejusdem Patris cœlestis, consortem gratiæ, cohæredem gloriæ; in qua sit aeternum suavissimâ tibi charitate, & indissolubili amoris nexu conjungendus?

CAPVT IX.

Christi in cruce morientis imitatio.

§. I.

Imminentem mortem de manu DEI libenter ac promptè acceptare.

AD propositam in hoc capite imitationem, quæ ob rei momentum nobis debet esse commendatissima, non pauca videntur suggeri posse. Quorum primum est; ut Christi Salvatoris exemplo, qui Patri factus obediens usq; ad mortem, etiam inclinato capite tradidit spiritum, ut non necessitate (quæ verba sunt Joannis Chrysofomi) sed voluntariè se mori ostenderet: nos quoque ubi hora illa fatalis advenit, mortem de manu DEI, veluti Patris amantissimi, libenter ac promptè suscipiamus, divinæq; Legi ac imperio pronam cervicem inclinemus.

Nam si ille innocens, impollutus, segregatus à peccatoribus, insuper & naturalis DEI filius, qui proinde nullo mortis debito tenebatur, tamen ut & paternæ voluntati, & immenso suo erga nos amoris satisfaceret, pro nobis morti subijci voluit, ejusque gustare amaritudinem: indignissimum erit profectò, si nos, qui non tantum naturâ servi, sed

Rrrr

sed etiam filij iræ sumus, insuper & tam multa peccavimus, mortem tot titulis nobis debitam refugiamus, & non nisi ægro & aversanti animo excipiamus.

Proinde præclare S. Ambrosius in libro de obitu Sapphi fratris, negat moriendi conditionem à nobis recusandam: cum ad solatium nostri, filium suum unicum Pater pro nobis tradiderit ad mortem. Atque esse magnum pietatis mysterium, ut mors corporis nec in Christo esset excepta: ac licet natura Dominus, carnis tamen quam suscepit legem non recusaret. Quod igitur (concludit) majus est solatium nostri, quam quod secundum carnem & Christus mortuus est?

Præsertim autem, cum mors, quæ antea magis terribilis ac minax apparebat, ipsâ Christi morte jam quodammodo exarmata sit, ejusq; stimulus in Christi corpore retusus: eamq; adeo jam non ut interitum, sed, ut vitæ januam, non ut somnum ferreum atramue noctem nobis incubantem (qualem eam olim sibi fingebant increduli) sed ut brevem soporem, ex quo aliquando in lucem æternam evigilamus, aspicere debeamus. Miseratione etenim Domini (scilicet

l. 5. in Luc. c. 5. *Et alio in loco: Ubi resurrectionis fides est, non mors, sed spes quietis est.*

Ethnici olim, & præsertim Romani, cum neque Dei hominis mortem ante oculos propositam, neque eandem spem atque nos sibi repositam haberent, non nisi inviti atque gementes, & fata Deosq; incusantes, vitâ excedebant. Ubi de ille Romanus Sapiens: *Quis (inquit) sine querela moritur? quis non recusans, quis non gemens exit?* Neq; mortuorum gementes & recusantes exhibant; sed publicâ quoque professione, etiam futuris sæculis suum illum sensum ac questum transmissum volebant, illud sepulchrali marmore, tanquam ex solenni formula inscribentes: *Invitus mortuus*

l. 5. de beneficiis. c. 37.

prout in pluribus priscaevi monumentis videre licet, apud Petrum Appianum, & alios.

Inscript. antiq.

Propria igitur boni Christiani laus ista est; sui Ducis exemplo libenter mori, & dispari licet commutatione, ei vitam suam promptè reddere, qui ei antea liberalissimè donârit suam.

S. Franciscus Assisinas exultat ad mortis nuncium, & venientem blandis salutat verbis, & tanquam sororem dilectam avido stringit amplexu. B. Gertrudis mortem optabat votis omnibus: unde illa frequens ipsius ad Sponsum antea à nobis memorata suspiratio: *O Domine, quando (te perimento) corpus meum resolvetur in pulverem; & anima mea liberè resluet in te suam originem?*

Vit. c. 14.

Wading. A. 1226. n. 22.

Idem erat sensus B. Catharinae Adornæ: quæ mortem non (ut passim asolet) sibi depingebat, luridâ, deformi, terribilâ, horridâ specie; verùm eam blandè compellans, suavem, dulcem, bellam, elegantem appellare solebat: in eo uno illam accusans, quòd refugeret quærentes se, insectaretur fugientes. Sed non est hoc loco prætereundus nobis Gerardus ille, S. Bernardi carne & spiritu germanus frater:

Vit. c. 7.

de cujus obitu sermone quodam verba faciens S. Bernardus, ait illum sub vitæ exitum in istam vocem exultationis erupisse: *Laudate Dominum de cælis, &c.* tum illa subdit proposito nostro congruentia: *Accitus sum ego ad id miraculi: videre exultantem in morte hominem, insultantem morti. Ubi est, mors, victoria tua? ubi est, mors, stimulus tuus? jam non stimulus, sed júbilus: jam cantando moritur homo, & moriendo cantat.* Hæc S. Bernardus.

Serm. 24. in Cant.

Plures alios, qui ad Christi exemplum (nam hunc, sub excessum è coenaculo, cum jam ad mortem properaret, velut voce cygnæâ hymnum decantavisse, receptissima sententia est) & ipsi sub mortem & ascensum in templum cœlestis, tanquam Canticum graduum cecinerint, refert Jeremias Drexelius in suo Christo moriente. Ut S. Servulum para-

cap. 1. s. 6.

R r r z

lyti

l. 4. dial. c. 14. lyticum; qui (teste S. Gregorio) cum instantem sui exitus horam psalmorum cantu celebraret, auditâ mox angelicâ melodiâ, ad coelestes illos choros est evocatus. Ut S. Pitonem Abbâtem, qui post gloriosa ob defensionem sacram imaginum certamina, sub vitæ exitum ad sepulchrum suum deferri voluit eôq; inspecto ac salutato, illis è psalmo verbis: *Hæc requies mea in seculum seculi*, ad extremum (ut ait hæc de eo referens S. Theodorus Studita) *ipse funebri canticum sibi ante mortem modulatus est*; illam præcipua, quoad tenuis vox superfuit, sacri Cantici partem decantans: *Resurgent mortui, & exurgent qui sunt in monumentis, & habitabuntur qui sunt in terra.* Quæ quidem habentur Isaia: cap: 19. juxta versionem septuaginta. Ut S. Antonium Peravianum, qui moriens erupit in hymnum illum: *O gloria Domina.* Ut denique pium Religiosum ex Ordine S. Do-

l. 2. c. 50. n. 19. minici, Nicolaum nomine, qui (ut scribit Cantipratanus) Brugis Flandrorum ad extrema deductus, & ad se venientem Jesum conspiciens, cantare cœpit: *In Galilæa JESUM videbimus, sicut dixit nobis, Alleluja;* & in eo jubilo expiravit.

Atque hic est, mi Lector, non sanè postremus Christianæ Philosophiæ fructus; cum DEUS vocaverit, cum suppressimus ille Imperator tabernaculi nostri clavos refigi jussisset, promptè obsequi, de vita libenter, quin etiâ hilaritè, concedere. Id quod ut faciliùs consequare, faciendum nobis est, quod parte 2. præscripsimus: ut nempe longâ meditatione, atq; exercitatione magnâ, dum sanus es, ad mortem venturam te compares. Ut enim & hoc dicam cum Seneca: *Venientem nemo hilaris excipit, nisi qui se ad illam diu composuerit.* Qui proinde rectè hoc brevi, sed fortè monito, epistolam illam suam concludit: *Tu tamen mori ut nunquam timeas, semper cogita.*

§. 2.

In DEL manus, & Crucifixi vulnera. spiritum suum
commendare.

Alterum hujus imitationis caput est, ut morientes animam nostram in DEI manus, ipsaq; Crucifixi vulnera, atque viscera, amanter fidenterq; commendemus. Ad quod imprimis & valde conducet, imaginis Christi crucifixi (quæ vel hunc in finem præsertim, ab unoquoque domi habenda est) contemplatio, osculatio, complexus.

Supremus siquidem ac præcipuus imaginis Crucifixi usus est, ut in manus detur, aut ob oculos proponatur morientibus, quo ex illa Domini propter se in cruce morientis contemplatione, dolorem peccatorum, salutis fiduciam, amorem tantæ bonitatis concipiant, ac denique inter crucis oscula, Christi; complexum expirent, secundum illud S. Augustini: *Inter brachia Salvatoris mei, & vivere volo, & mori cupio.*

Quem quidem usum vel hinc constat esse antiquissimum: quod in Prato spirituali cap: 77. Anachoreta quidam, post annos septem ab obitu, memoretur, inventus cum argentea cruce in manibus: quemadmodum & temporibus nostris, in ossibus B. Rosaliæ cum prodigiosa illa petra concretis, inventa fertur parvula Crucifixi effigies, quam sancta Virgo, solitario in specu moriens, appositam ad pectus tenuerit. Et quod Tractatu de Visitatione infirmorum inter opera S. Augustini (tametsi is S. Augustini non sit) effigiem Crucifixi, venerandam complectendamq; moribundis proponere, recensetur inter exteriora signa, *pigrantis fidei* (prout loquitur is autor) *& compunctionis excitatoria, qua religio Christianitatis vult observari.*

L. 2. c. 3.

Unde etiam apud vetustiores divinatorum officiorum, *Guil: Dur: l. 7. c. 35. Ioan. Beletb. c. 16.*
expositores præscriptum legimus: ut Passio Domini vel ejus
pars

pars aliqua recitetur ante morientem, si litteratus sit; sitq; crux erecta ad pedes, ut moriens eam cernens, ad maiorem compunctionem moveatur.

*Histor. Soc.
p. 3. l. 5. n.
232.*

Quo loco mihi commemoranda succurrit, & merito suo commendanda Ulyssiponnensis pueri Francisci de Andrada ingenua virtus, & ad moribundorum subsidium peropportuna industria: qui Conimbricæ studiorum causâ diversans, ubi quempiam è vicinitate morti esse propinquum intellexerat, advolabat illico instructus Crucifixi effigie, binisq; cereis (quas res cum in usum ipse sibi comparaverat) iisq; apud ægrum in mensula compositis, ei, quâ arte posset, ad bene moriendum opitulabatur. Qui usus usque eò inter vicinos increbuerat, ut eorum quopiam supremis appropinquante, continuò de puero (sic appellabant) advocando admonerent; qui cum illo suo sacro instrumento apparatûq; adesset morienti. Atque is postea Societatem nostram ingressus, in ea annis paucis sanctè vixit, & obiit.

Veruntamen, quarum virtutum actibus moribundi, & quâ ratione, circa Crucifixum exerceri valeant, prout est ex ijs exercitijs discere, quæ huc pertinentia, parte 2. & 3. aliâ occasione tradidimus. Illud solùm agimus hoc loco; ut in Christi complexu atque osculo morientes, spiritum nostrum, ut salvus sit, in eum quasi transfundere, vicissimque ejus divinum spiritum, melioris nempe & immortalis vitæ pignus, in nos attrahere ac derivare studeamus.

Dulce nimirum atque optabile, ultimum spiritum exhalare in osculo Domini: prout de Moyse indicat Scriptura ex quorundam Doctorum versione; qui pro eo quod habet vulgata: *Mortuus est Moyses jubente Domino*: ipsi legunt: *super os Domini*, sive *ad osculum*, vel *in osculo Domini*. Ubi allusum putant ad morem antiquitus receptum; quonempe propinqui propinquos morientes osculabantur, eorûmq; ultimum anhelitum ore legebant. Quasi hoc officio

Dei

Deus, erga dilectum sibi famulum, fungi voluerit, osque suum ori ejus apprimens, morientis spiritum intra se hausserit, atque exceperit.

Observo autem, ex eo ritu, eos qui maximè conjuncti essent morientibus, eorum ori os adjungere solitos, non modò (quod vulgò notum est) ut flatum extremum, & velut animam morientium ore legereut, ac in se quodammodo transfunderent; sed eò etiam, ut ipsi vicissim suum illis halitum inspirarent, quasi suppleturi deficientibus animam, aut de suo spiritu ac vita, illorum vitam atque spiritum producturi. Idq; (quod mirere) non Ethnicorum modò, sed etiam Christianorum moribus, etiam apud Sanctos usu receptum, ac diu retentum fuisse, ex S. Ambrosio discimus: qui libro de obitu S. Satyri fratris sui, de se ipse scribit in hunc modum: *Nihil mihi profuit ultimos hausisse anhelitus, nihil flatum in os inspirasse morienti. Putabam enim, quòd aut tuam mortem ipse susceperem, aut meam vitam in te ipse transfunderem.* Et infra: *Extremum spiritum ore legebam. ut consortium mortis haurirem.* Et rursum: *Atque utinam, si tuam nequivi meo spiritu vitam producere, vel ultimi tui anhelitus vigor transfundi potuisset in mentem meam, & illam tui animi puritatem atque innocentiam nosser spirasset affectus.* Hæc Ambrosius.

Memorable item quod de S. Wolfgango Episcopo Ratisbonensi proditur: eum videlicet, cum horam ultimam sibi adesse sentiret, evocatum ad se dilectum alumnum Tagmonem (eum qui postea Magdeburgi Archiepiscopus obiit) jussisse ori suo os componere, & fugientis sui spiritus Baron. ann. 1003. inspirationem à Domino accipere, eidem vaticinantem fore, ut post annos decem, aut suis pares, aut certè majores honores adipisceretur. Quasi illi diceret, quod olim S. Vit. PP. L. 8. c. 19. Marcario Magnus Antonius: *Ecce spiritus requievit super te, erisq; mihi deinceps haeres virtutum mearum.*

Quæ

Toren. 4. Quæ & similia majori jure ad hominem Christianum in Christi crucifixi complexu atq; osculo morientem transferas; cum scriptum sit: *Spiritus oris nostri Christus Dominus*: cujus nempe in cruce morientis spiritu in nos haulto atque transfuso, debemus dum vivimus spirare; & cum nobis expirandum erit, in ejus osculo moriendo, spiritum nostrum illius spiritui conjunctum, in manus Patris, in Filij cor ac viscera, commendare.

Moriturus igitur Crucifixi os exosculans, dic illi cum B. Stephano: *Domine JESU, suscipe spiritum meum*. Meum suscipe, quo mihi moriar, & vivam in te: tuum infunde, quò tibi vivam, & vivas in me. Atque in hoc itidem crebro exercere, dum sanus es; & inter oscula Crucifixi, velut invicem accepto & reddito spiritu, in Christo spirare, & spirare, expirare disce.

cap: 3. Quibus congruit illa Guilielmi Abbatis meditatio, ita Dominum suum alloquentis: *Qui se dulcius osculantur, mutuos sibi suos spiritus dulcius infundunt, quorum quibusdam odoribus dulce habent perfundi. Accipe tibi, Domine, necesse sive totum spiritum meum, infunde mihi totum tuum*. Quibus ille respexisse videtur ad locum quendam S. Ambrosij libro de Isaac & anima, ubi ita loquitur: *Osculum est enim, quo invicem amantes sibi adherent, & velut gratia interiori suavitate potiuntur. Per hoc osculum adheret anima DEO verbo, per quod sibi transfunditur spiritus osculantis: sicut etiam qui se osculantur, non sunt labiorum pralibatione contenti, sed spiritum suum sibi invicem videntur infundere. Sic tibi.*

§. 3.

Lectuli crucis duritiem (quoad licebit) imitari.

AD extremum juvabit eo in articulo, ad majorem cum Christo moriente similitudinem, quantum morbi fluctus, aliarumve rerum circumstantia permiserit, aut per ma-
jore

jores nostros licuerit; & si non re ipsâ, attamen saltem desiderio, lectuli crucis duritiem aliqua ex parte imitari.

Vetus & communis Christianorum mos fuit, ut morituri super terram in cilicio aut cinere deponerentur; sive humilitatis & poenitentiae gratiâ, sive ex Salvatoris in cruce morientis imitatione.

Ejus rei pauca, de multis, exempla proferamus. Beati Martini notum est, non tantum exemplum, sed & verbum, cum diceret: *Non decere Christianum, nisi in cinere & cilicio mori.* Sanctus quoque Anselmus Cantuariensis Episcopus, morti propinquus, in cinere & cilicio positus est. Idemque legimus de S. Guilielmo Archiepiscopo Bituricensi; SS. Abbatibus Landelino atque Poppone; aliisque; tum apud nostrum Lacerda in Adversarijs; tum apud Joannem Severanum, libro cui titulus: *Pretiosae mortes justorum.* Verum (quod ad majorem lectuli crucis expressionem attinet) S. Hugo Lincolniensis Episcopus, in Ecclesiae pavimento, sacro cinere in crucis formam consperso, moritur. Ludovicus item cognomento Crassus Francorum Rex, sub morte pavementum tapete sterni iussit, & in eo crucis signum ex cinere fieri, super quo jacens moreretur. Atque in Hispania moribus receptum fuisse, ut Ordinis S. Jacobi milites, cum in extremis essent, ex lecto extraherentur, & super cruce ex cinere facta, in pavimento morituri collocarentur, testis est Gabriel Vasquez.

Goguin. lib.
6. hist.

1. 2. d. 162.
n. 26.

l. 7. c. 38.

At ne hoc quod principio dixi, solis Religiosis, aut etiam certi Ordinis hominibus proprium, non autem ceteris Christianis commune fuisse existimes; audiantur verba Guilielmi Duranti, qui in suo Rationali, in quo Christianos ritus persequitur, velut rem suo aëvo vulgarem, & ab omnibus receptam, ita præcipit: *Quando homo videtur agere in extremis, debet poni ad terram super cineres, vel ad minus super paleas: per quod innuitur, quod cinis est, & in cinerem*

Ssss

rever-

revertitur. Et sit hoc exemplo B. Martini. Sed & Petrus Venerabilis, Duranto etiam antiquior, & S. Bernardi æqualis, eum morem, licet Religiosis præsertim usitatum, tamen & cæteris quoque Christianis usurpatum fuisse testatur.

L. 1. mirac: dum de quodam Monacho moribundo ita scribit: *Cômposuit sicut mos est Christianorum, & maximè monachorum, in sacro cilicio ac cinere à fratribus compositus jaceret, atque de-*

ibid: c. 19. nam vocationis sue expectaret, &c. Qui rursus alibi addit in medio Infirmorum domicilio locum quendam extruente, unius corporis capacem, ad hoc aptatum, ut fratres ibidem in cinere & cilicio compositi, extremum spiritum Deo redderent. Atq; pro variorum Cœnobiorum valetudinarij, hodièq; videmus ejusmodi loculum è marmore, aliquantum à terra extantem, quem suspicari possumus antiquitatis similem aliquem usum habuisse.

Denique, ut nostris propiora tempora attingam; S. Carolo Borromeo, cum sæpè mori in cilicio & cinere optasset, sub mortem cilicium sacro cinere inspersum impositum est; ut vel sic antiquum Christianorum morem, quem etiam in suo Rituali in usum revocare studuerat, imitaretur.

Verùm in his, ut dixi, magna personarum ac rerum discretionem opus est; & plerumque sufficit, ad eam Salvatoris imitationem, piâ animi propensione ac desiderio aspirasse. Quamquam eò quoque valebit hæc consideratio; ut moribundus Christianus, Salvatorem suum in crucis lectulo positum, cumque acerbissimis doloribus, & hos inter, cum siti ardentissima, ob vigiliis & inedia, itinerum labores, & cruciatus, profusionem sanguinis, & exhaustas jam omnium humore venas, ipsaq; adeo cum morte luctantem aspiciens, eâ contemplatione ac dolorum suorum cum ejus doloribus comparatione, soletur durioris strati sitisve diuturni molestias, morbi incommoda, mortisq; instantis angores gaudeatque, vel hac ratione offerri quiddam, quo aliquan-

ex parte imitari possit DEUM suum, in præduro ligno, non jam jacentem, sed clavis confixum trabalibus, inter angorelongè cru delissimos, expirantem.

§. 4.

Ad præsidium Matris DEI eo in articulo studiosius confugere.

Hanc antedictis velut appendicem subnectimus, neque abs re, uti videbitur; verùm id postulante, aut permitte sanè, ipsa argumenti hoc capite propositi ratione.

Ac primùm quidem; Augustissimam DEI Matrem, potens esse in morte præsidium, ejusq; proinde patrocinium ac tutelam, ijs qui se salvos atque securos extremo tempore esse velint, sollicitiùs exquirendam, ac studiosiùs demerendam; constans est sensus SS. Patrum, fidelium usus, & Ecclesiæ traditio. Quod autem (ut præsens locus postulat) id impensius faciendum imitatione Christi significem, quasi ipse quoque Redemptor noster eo in articulo ad materni nominis gratiam confugerit, ejusve apud DEUM merita in causam suam allegaverit; id alienius & duriusculum videri potest.

Neque id sanè hoc ego loco proponerem; nisi ei quidem cogitationi vehementer faventem S. Augustinum, & tantùm non id ipsum apertè profitentem, haberemus. Nam is psalmum exponens octogesium quintum, tum reliqua istius psalmi de Christo intelligit, ut ejus sint voces in tribulatione & passione positi, & Patrem de sua liberatione interpellantis; tum verba illa nominatim ipsi Redemptori eo in articulo attribuit: *Respice in me, & miserere mei: da imperium tuum puero tuo, & salvum fac filium ancilla tue.* Hoc est (ut ibidem ipse exponit, etiam cum S. Ambrosio filium Virginis MARIE. Ita enim ibi loquitur S. Augustinus: *Dominus filius ancilla. Dominus filius ancilla.* Cujus an-

Ps. 85.

L. 2. de fide c. 3.

S s s s z

illa ?

cilla? Cui nasciturus quando nunciatus est, respondit & ait: Ecce ancilla Domini: fiat mihi secundum verbum tuum. Salvum fecit filium ancilla sua, & filium suum: Filium suum, in forma DEI; filium ancilla, in forma servi. Et salvatus est a morte, sicut nostis, resuscitatus a carne sua, que mortua erat. Hæc Augustinus.

Ex hujus igitur S. Doctoris sententiâ, imminentiæ mortis occupatus angustijs Salvator (dum se ab omnibus, & ipso Patre quodammodo, derelictum conspicit) allegandè putavit apud Patrem, quòd esset MARIE filius; ut eum vel isto respectu ad sibi subveniendum flecteret; perinde atque si diceret: Tu quidem me, Pater, in istis angustijs delens; & quasi te Patrem oblitus esses, *mutatus es mihi in crudeliter* veruntamen si nihil te movet, quòd filius tuus, & unigenitus tuus ego sim: at valeat apud te matris meæ tibi dilectissimæ gratia. *Salvum fac filium ancilla tue MARIE.*

Quod tamen non sic ab eo factum dictumve recipimus, tanquam ad aliquid à Deo Patre impetrandum, maternis meritis aut gratiâ apud eum indigerit: quippe Christi Redemptoris merita cuilibet dono aut præmio erant ipsa per se sufficientia, & ipse tanquam Unigenitus, apud Patrem unicè gratiosus. Sed nostrâ nimirum intererat, exhiberemur vim Marianæ gratiæ, eòq; exemplo nos informari, quantum in illius patrocinio momenti in omni nostro discrimine, & præsertim in illo extremo vitæ actu, constituere debeamus. Ut hîc valeat, quod in simili Christi factò utitur S. Ambrosius: *Imitandi specimen dedit, non precandi habitum requisivit.*

Tanto igitur instructi documento, ipsam DEI Matrem bonæ mortis præsidem asciscamus; eam crebrò impensè rogantes, ut veluti filio suo morienti sedulo assistit; ita nobis in hora mortis piè dignetur assistere, animaq; nostram suo è corpore egressu, qui velut quidam ad æternitatem e-

Job 30.

L. 5. in Luc.
c. 5.

nixus ac partus est, obstetricis instar, laboranti opem ferre: quod equidem munus ipsa de se professa est, sese erga Carolum S. Birgittæ filium morientem exercuisse: aut etiam, ut instar parentis, quos per vitæ mortalis tenebras, clientelæ suæ tanquam utero protexerit, in lucem denique claram emittat sempiternæ felicitatis.

Quam in rem extat utilis libellus, à quodam è nostris Patribus in Germania non semel editus hoc titulo: *MARIA agonizantium Mater*; ubi plurimis exemplis ostenditur, quantâ sedulitate Mater illa viventium clientibus suis, in supremo illo rerum cardine, subvenire solet; & quibus potissimum officijs tantopere nobis necessarium præsidium liceat promereri. Ita enim habeto, mi Lector, Beatissimam Virginem, tametsi neminem seriò ad se confugientem unquam destituit, ijs tamen certius præsentiusq; in morte subventuram, qui eam in vita peculiari studio constantiq; fide coluerint, ejusq; opem, in eam horam decretoriam, quotidianis votis, cum amore & fiducia, experierint.

CAPVT X.

Status Religiosus, peculiaris Christi crucifixi imitatio.

§. I.

Hominis Religiosi cum Christo crucifixo comparatio.

Religiosum hominem expressam esse Christi crucifixi effigiem & simulacrum, passim obvia est SS. Patrum sententia. Quippe qui vel Religiosorum vitam, vitam crucifixam seu crucifixorū appellant (quo etiam nomine usum, inuenio S. Bernardinum Senensem, dum de ea loquitur Filij DEI admirabili exinanitione, quâ factus est homo, ærumnis nostris